

Thơ Huy Cận – Tập 2

Huy Cận (Cù Huy Cận)

Nhà thơ Huy Cận tên thật là Cù Huy Cận, sinh ngày 31 tháng 5 năm 1919 tại xã Ân Phú, huyện Hương Sơn, Hà Tĩnh, mất ngày 19 tháng 2 năm 2005 tại Hà Nội. Trước khi mất ông sống tại Hà Nội, Hội viên Hội Nhà văn Việt Nam từ năm 1957. Trước cách mạng tháng Tám, Huy Cận đi học và hoạt động Văn học. Từ đầu năm 1942, vừa học Nông Lâm vừa tham gia hoạt động bí mật và làm thơ, viết văn.

Đây là trang danh sách liệt kê tuyển tập các tác phẩm, tập thơ và những bài thơ hay nhất của nhà thơ Huy Cận (Cù Huy Cận). Tác giả của những tác phẩm đặc sắc như “tràng giang, đoàn thuyền đánh cá, các vị La Hán chùa Tây Phương”. Ông sinh ngày 31 tháng 5 năm 1919 tại xã Ân Phú, huyện Hương Sơn, Hà Tĩnh, mất ngày 19 tháng 2 năm 2005 tại Hà Nội.

Thơ Huy Cận – Tập 2

Trong tập này có tất cả 59 bài thơ của Huy Cận.

- 1- Hương Đất
- 2- Khắc Khoải
- 3- Lê Văn Hữu
- 4- Mây Trắng
- 5- Mùa Hạ Chín
- 6- Mất Lý Công Uẩn
- 7- Mẹ Ơi, Đòi Mẹ...
- 8- Mơ Cho Đã
- 9- Mưa Xuân Trên Biển
- 10- Nén Hương Nhớ Bác
- 11- Núi Bài Thơ
- 12- Ngày Thu Trong
- 13- Ngày Xuân Nghĩ Đến: Nguyễn Du – Hồ Xuân Hương
- 14- Ngày Xuân Thăm Chùa Trăm Gian
- 15- Ngã Ba Đồng Lộc
- 16- Ngô Quyền
- 17- Nghĩ Cũng Lại...
- 18- Nhà Thơ Dân Gian
- 19- Những Mảnh Tình
- 20- Nhớ
- 21- Nhớ Mẹ Năm Lụt
- 22- Phố Đông Ba Của Tôi Ngày Bé
- 23- Quốc Học Trường Ta, Quốc Học Ơi!
- 24- Sang Xuân
- 25- Sau Giông Trời Mát...
- 26- Say Mùa Hè
- 27- Sống Một Đời
- 28- Sớm Mai Gà Gáy

-
- 29- Soi Gương Buổi Sáng
 - 30- Ta Viết Bài Thơ Gọi Biển Về
 - 31- Tên Em
 - 32- Tình Em Như Đám Cháy Rừng
 - 33- Tóc Em Tỏa Xuống Mặt Anh
 - 34- Tạo Hóa Sinh Em...
 - 35- Tặng Em Buổi Sáng Hôm Nay
 - 36- Tổ Quốc
 - 37- Thăm Lò Chum
 - 38- Thi Nghệ
 - 39- Tiếng Biển Về Khuya
 - 40- Trái Đất Còn Quay
 - 41- Trò Chuyện Với Kim Tự Tháp
 - 42- Trống Đồng
 - 43- Trăng Rằm Mọc
 - 44- Trăng Sao Cũng Hóa Xứ Người
 - 45- Trăng Xuân
 - 46- Trưa Nay Suối Biếc...
 - 47- Vĩ Bằng
 - 48- Về Thăm Quê Xã Đức Ân
 - 49- Vô Về
 - 50- Viết Một Bài Thơ
 - 51- Vườn Hồng
 - 52- Vườn Hồng Sau Mưa
 - 53- Xem Ảnh Tuổi Nhỏ Của Em
 - 54- Xem Tranh Tê Bạch Thạch
 - 55- Xem Triển Lãm Tượng Gỗ Dân Gian
 - 56- Xuân Hành
 - 57- Yêu
 - 58- Yêu Đời
 - 59- Yêu Nhau Nhớ Mấy Cho Vừa...

Hương Đất (Huy Cận)

Chuồng bò bốc ấm mùi phân ủ
Mùi cỏ còn hăng xen cọng rơm
Nắng rọi phen thưa chiều rạo rực
Ngoài vườn luống cải hoa vàng đơm.

Mùi đất mùi phân nhuyển với nhau
Mùi bùn vừa nạo dưới ao sâu
Chua chua rấp rấp mùi ngâm mạ
Nghe nứt mầm xanh mỗi tế bào.

Quen thuộc trời này với gió này
Chiều đông gió ửng những bàn tay,
Như nghìn ngọn lửa đang nhen nhúm
Cho một mùa xuân nhựa ấm đây.

1972

Khắc Khoái (Huy Cận)

I. MÂY TRẮNG VỀ ĐÂU

Mây trắng về đâu mây trắng ơi!
Nhớ thương từng mảng ngáng chân trời
Yêu em anh muốn làm mây trắng
Khuya sớm tìm em bay tới nơi.

II. GẶP EM MỘT SÁNG

Gặp em một sáng trời se lạnh
Em đẹp hừng đông, anh choáng say
Bão dậy trong lòng chưa phút tạnh
Chiêm bao lần quất tháng năm này.

Lê Văn Hưu (Huy Cận)

Bà mẹ mang thai, sử nước nhà
 Trăm đời trở dạ, bút thần sa
 Gom hồn Đại Việt vào pho sách
 Trâm tích từng trang thắm thịt da

Mây Trắng (Huy Cận)

Trời nóng đêm qua mây dậy ran
 Ngõ đàn trâu bạc phá tung làn
 Giữa hè ruộng vỡ mênh mông gió
 Những luống cày xô nắng, chói chang.

1961

Mùa Hạ Chín (Huy Cận)

Thân hình em là một mùa hạ chín
 Anh như cây ngàn phủ bóng lên em
 Mùa hạ đây hương, hương rừng hương biển
 Hoa đơm hương trên những lá cành chen.

Ôi mùa say nào gió nồng trong tóc
 Gáy băng khuâng như chiều lặn xôn xao
 Em là nắng biển cồn cào rạo rức
 Buồn anh si đi giữa những cù lao.

Mùa hạ chín. Cả mùa em anh thức
 Mùa biển rong leo quấn những cành trắng.

Mắt Lý Công Uẩn (Huy Cận)

Mắt chứa thời gian, chứa không gian
 Nhìn trước nghìn năm mắt địa bàn
 Vạn dặm phù sa bồi lịch sử
 Dời đô, đất nước đã sang trang

Mẹ Oi, Đòi Mẹ... (Huy Cận)

Mẹ ơi, đòi mẹ khổ nhiều
 Trách đòi, mẹ giận bao nhiêu cho cùng
 Mà lòng yêu sống lạ lùng
 Mẹ không phút nản thương chồng, nuôi con.
 “Đắng cay ngậm quả bồ hòn,
 Ngậm lâu hoá ngọt!” Mẹ còn đùa vui!
 Sinh con mẹ đã sinh đời
 Sinh ra sự sống, mẹ ngồi chán sao?
 Quanh năm có nghỉ ngày nào!
 Sớm khuya làm lụng người hao mặt gầy.
 Rét đông đi cấy đi cày
 Nóng hè bãi cát, đường lây đội khoai.
 Bấu chân khỏi ngã dốc nhoài
 Những chiều gánh nước gặp trời đổ mưa.
 Giận thầy, mẹ chẳng nói thừa,
 Vĩa cầu chua chát lời thơ truyện Kiều.
 Cẩn rằng bỏ quá trăm điều
 Thuỷ chung vẫn một lòng yêu đời này.
 Mẹ là tạo hoá tháng ngày
 Làm ra ngày tháng sâu dày đời con.

Mơ Cho Đã (Huy Cận)

Giấc ngủ cuối đời không còn mộng nữa
Thì mơ đi, mơ nữa, tâm hồn ơi!
Hãy chiêm bao như cơm ngày hai bữa,
Để vun thêm sức đẹp cho đời.

Ta nhớ lại những mùa yêu quá khứ
Hoa xưa tươi, môi xưa thắm bao nhiêu!
Giấc ngủ chót sẽ như hăm sập cửa
Nên hôm nay ta mơ rộng, mơ nhiều

Mơ cho đã khi hoa chưa úa héo
Khi mắt em còn dắt nẻo đường mơ
Đời sáng tạo ra chiêm bao kì diệu,
Như con sông trôi phải có đôi bờ.

Giấc ngủ cuối đời không còn mộng nữa
Thì mơ đi, mơ nữa tâm hồn ơi!

Mưa Xuân Trên Biển (Huy Cận)

Mưa xuân trên biển, thuyền yên chỗ
Tôm cá chắc đây phiên chợ mai
Sấm tết thuyền về dăm khóm đỗ;
Đảo xa thâm thâm vệt mưa dài.

Thuyền đậu thuyền đi hạ kín mui,
Lúa thừa mưa biển ẩm chân trời.
Chiếc tàu chở đá về bến Cảng
Khói lẫn màu mây tường đảo khơi.

Em bé thuyền ai ra giỡn nước,
Mưa xuân tươi tốt cả cây buồm.

*Biển bằng không có dòng xuôi ngược,
Cơm giữa ngày mưa gạo trắng thơm.*

(Hồng Gai, 2-59)

Nén Hương Nhớ Bác (Huy Cận)

I. Hai chị em

Bà Thanh ra thăm Bác Hồ tại Bắc Bộ Phủ.

*Chị đến thăm em là Chủ tịch
Cho em thân thiết một bu gà.
Chị em băm bốn năm xa cách
Chuyện nước, tình quê: “Chị đó a?”*

II. Bàn việc nước

Bác Hồ dặn cụ Huỳnh Thúc Kháng đêm trước hôm Bác đi Paris hồi tháng 5-1946

*“Tôi đi, cụ chớ lo chi cả.
Quyền nước, lòng dân: cụ ở nhà”
Hai chén trà khuya sương nhẹ tỏa
Một câu “bất biến” dặn phòng xa.*

(1973)

Núi Bài Thơ (Huy Cận)

*Vách đá bài thơ vụn thuở bền
Bút nghiên trời đất nét thiên nhiên
Khắc sâu lòng đá là chi nữa?
– Sóng gió, nào thơ có ngả nghiêng*

Quảng Ninh, 3-2-1991

Ngày Thu Trong (Huy Cận)

*Ngày thu trong, tạo vật cũng làm thơ
Từng trang mây trắng ngọn bút gió đưa*

*Nước sông trôi tự soi gương từng bến
Viết một câu liên từ nguồn đến biển.*

*Và những hàng cây như những triết gia
Lá tung bùng mà rẽ nghĩ sâu xa.*

*Những bóng cây thoát tàn cây, trái khấp
Mát lưng đất những chấm mùa đậm nhạt.*

*Ngày đẹp giờ, ngày cũng đẹp người
Mặt trời vui nhấp nháy mắt cười.*

*Gió thổi vùn bằng, sóng đôi vùn trắc
Chiếc võng thơ giữa hai vùn diu dặt.*

*Trẻ lại gió mây, trẻ lại bến bờ
Ngày thu trong, tạo vật cũng làm thơ*

Thu 1973

Ngày Xuân Nghĩ Đến: Nguyễn Du – Hồ Xuân Hương (Huy Cận)

Ngày xuân nghĩ đến:

** Nguyễn Du*

*Mang nặng kiếp người vào một kiếp
Ôi Nguyễn Du da diết đau đời
Chúng sinh thập loại còn rên xiết
Trời, Phật làm thinh. Biết hỏi ai!*

** Hồ Xuân Hương*

Nàng Xuân Hương ngàn đời kỳ nữ
Đạo “cái hồng nhan với nước non”
Căm giận uất trời như sấm nổ
Quất phừng giả dôi, lũ vô lương.

Ngày Xuân Thăm Chùa Trăm Gian (Huy Cận)

Trăm Gian biết trú gian nào?
Mai sau biết có được vào một gian?
Miễn là sống đẹp nhân gian
Về nơi vũ trụ ôn hàn lo chi!

Xuân 1994

Ngã Ba Đồng Lộc (Huy Cận)

Con ơi, bố về thăm Hà Tĩnh quê ta,
Bố kể con nghe về ngã ba Đồng Lộc
Trên mặt đất này có muôn triệu ngã ba
Và có nhiều ngã ba nổi tiếng:
Có những ngã ba nổi những dòng sông lớn của
một đại châu, sóng dựng trùng trùng;
Có những ngã ba nổi những con đường dài chạy từ các thủ đô to
Như những mạch máu khổng lồ
Trên thân hình trái đất
Trong đó mỗi con người là một hạt hồng cầu đỏ chói,
Có những ngã ba là nơi gặp gỡ của những dòng
văn minh lớn, đông, tây, kim cổ....
Tất cả những ngã ba trên, con có thể học biết

(trong sách địa dư, trên những bản đồ),
 Mai sau lớn lên con có thể đến thăm và chụp ảnh nữa...

Xong rồi, con có thể quên
 Nhưng con ơi, con chớ có quên ngã ba Đồng Lộc.

Trong đời mỗi người cũng có những ngã ba đường quyết định,
 Trong đời mỗi dân tộc cũng có những ngã ba

Những ngã ba vận mệnh
 Những cái nút trên dăm dài lịch sử
 Gặp những ngã ba đời, con sẽ nghĩ suy
 Và con ơi, muốn tìm đúng hướng đi
 Con sẽ nhớ đến ngã ba Đồng Lộc

Ngã ba Đồng Lộc:
 Là ngã ba nhưng nào có phân vân
 Nào có đắn đo do dự!
 Là ngã ba trên chặng đường quyết liệt
 Nhưng hướng đi đã quyết
 Không phải cho một lần
 Mà cho tất cả mọi lần
 Không phải cho một người
 Mà cho tất cả quê hương, đất nước:
 Hướng về Nam, một nửa mình Tổ quốc

Các ngã ba khác trên đời làm bằng nước, bằng
 sông, bằng thủy triều lên xuống,
 Hay bằng đá, bằng đất
 Bằng xi măng cốt sắt
 Bằng vôi trắng, gạch nâu
 Bằng đèn xanh đèn đỏ đủ màu
 Hay bằng những sự chênh vênh vấp ngã,
 Nhưng ngã ba Đồng Lộc làm bằng xương máu.
 Khi con về quê con nhớ viếng thăm

Một người cô kè bên đường đỏ.
 Các cô như còn đứng đó
 Chờ lấp hồ bom
 Đường thông xe các cô mới đi nằm.
 Các cô để lại tuổi thanh niên
 Mười chín, hai mươi, hăm hai tuổi
 Cho đất nước, quê hương
 Hồn trong như suối,
 Bình minh đời sáng rực vầng dương...
 Con sẽ tìm thăm mời cô La Thị Tám
 Từ trường học lại về trận địa đầu non
 Đứng giữa đàn bò bê mũm mĩm
 Trên sườn núi cao cỏ đã mượt màu xanh
 Như mảng da non trên thân thể đang lành
 Cô sẽ chỉ con xem
 Những hồ bom loang lổ
 Như đất trên mặt trăng
 Mỗi thước vuông ba quả bom to bự
 Cô sẽ chỉ con xem
 Nghìn vạn điểm lặn bom nổ chậm
 Cô từng đến cắm cờ
 Mỗi lần chạy đua với cái chết.
 Đôi chân cô nhanh hơn kíp nổ,
 Cô là một ngọn cờ đỏ của quê ta.
 Nghìn năm sau lịch sử sẽ còn ghi
 Những năm tháng chiến tranh ác liệt
 Nghìn vạn chuyến xe đi
 Qua trái tim ngã ba Đồng Lộc
 Máu qua tim máu lọc
 Xe vượt ngã ba xe xốc tới miền Nam.
 Và con ơi, bố ngồi nghĩ miền man:

Bạn bè ta trong cơn gió lốc
 Hẳn cũng đang vượt những ngã ba Đồng Lộc,
 Những ngã ba Việt Nam.
 Dọc đường dài kẻ địch còn găm
 Nhiều bom nổ chậm
 Nhưng chẳng hề chi!
 Khấp năm châu còn nhiều La Thị Tám.
 Nhiều Võ Thị Tần
 Đường sẽ thông xe đi về cách mạng.

Hà Tĩnh, 1971

Ngô Quyền (Huy Cận)

Tích lũy nghìn năm hồn dân tộc
 Bạch Đằng phục sẵn sóng gầm reo
 Cọc lim nhọn hoắt chí thù địch
 Đuổi giặc băng băng thế thủy triều

Nghĩ Cũng Lạ... (Huy Cận)

Nghĩ cũng lạ: sinh ra chi tình cảm
 Cho con người vương vấn với nhau chi
 Chân dấu bước mòn đường vạn dặm
 Mỗi trạm đời vẫn nặng khối tình si.
 Tình hoá đá là tình nàng Tô thị
 Tình của ta sẽ cháy rụi thành tro.
 Đá trên núi thức đêm dài giá lạnh
 Tro tình yêu sẽ xông ấm bụi bờ,
 Tim ta ơi! Đã cho ta vui vầy bao thuở
 Cũng cho ta nhiều đau khổ một đời

*Đau khổ thế, chứ đau nhiều đau nữa
Ta vẫn say được mang trái tim người*

Nhà Thơ Dân Gian (Huy Cận)

Tặng bà mẹ Miện, nhà thơ dân gian của xã Diễn Minh, huyện Diễn Châu, Nghệ An.

*Nghe bà chậm rãi nói thơ
Như tầm chậm rãi nhả tơ óng vàng

Ý thơ chắc thiết xôn xang
Lời thơ mộc mạc lại càng thiết tha
Yêu đời làm đẹp đời ra
Như cây ảm nhựa làm hoa tặng đời
Nghe thơ tôi hiểu ra rồi
Nỗi chi chất chứa vạn lời ca dao
Nghe bà chậm rãi từng câu
Tưởng như cuộc sống chờ nhau chuyển đồ
Sông sâu tưởng đợi ai dò
Biển sâu tưởng đợi ai mò đáy kim
Vần thơ vừa nói vừa tìm
Kín như câu ghép khôn chìm thời gian
Hỡi người thi sĩ dân gian
Đêm nay trăng mọc thơ man mác trời.*

Diễn Châu 10-1967

Những Mảnh Tình (Huy Cận)

*Mười năm hương vẫn còn đưa
Hôn em thuở ấy bây giờ còn say*

Hôn đầu lòng rụng, hồn bay
Về sau bao nỗi đoạ đầy tấm thương

Yêu nhau chưa gặp trên chấn gối
Hương phấn chưa từng rụng xuống tay

Chiêm bao em chết, ôm lòng khóc
Tỉnh dậy em còn, dạ quặn đau

Biển giai nhân nằm bát ngát mơ chi
Mà sao đa tình thốn thức si?

Nhớ (Huy Cận)

Mỗi sáng mặt anh trong mặt gương
Thần thờ còn vắng mặt em thương
Bấy lâu bóng lạng buồn đơn chiếc
Kính lạng buồn xa hơn đại dương.

Ví bằng mở được ngực anh ra
Anh cất em vào trong thịt da
Khi ngủ có em trong nhịp thở
Chiêm bao tỉnh giấc khỏi buồn xa.

Nhớ Mẹ Năm Lụt (Huy Cận)

Năm ấy lụt to tận mái nhà
Mẹ con lên chạn – Bố đi xa
Bốn bề nước réo, nghe ghê lạnh
Tay mẹ trùm con, tựa mẹ gà.

Mẹ cắn bầm môi cho khỏi khóc
Thương con lúc ấy biết gì hơn?

Nước mà cao nữa không bè thúng
Nếu chết trời ơi! Ôm lấy con.

Gọi với láng giềng, lời mẹ dặn
“Xây chi cứu giúp lấy con tôi!”
Tiếng đồn giữa nước mênh mông trắng
Đáp lại từ xa một tiếng “òì”

Nước, nước... lạnh tê như số phận
Lắt lay còn ngọn mấy hàng cau
Nhưng mà mẹ thức ngồi canh chặn
Mắt mẹ trừng sâu hơn nước sâu.

Vậy đó mẹ ơi, đời của mẹ
Đường trơn bầu đất mẹ kiên gan
Nuôi con lớn giữa bao cay cực
Nước lụt đời lên mẹ cắn răng.

Năm ấy vườn cau long mấy gốc
Rầy đi một dạo, trái cau còi
Trên đầu tóc mẹ thêm chùm bạc
Lụt xuống, còn vương mảnh nước soi.

Phố Đông Ba Của Tôi Ngày Bé (Huy Cận)

Phố Đông Ba của tôi ngày bé
Có ông cả Soạn đánh cờ cao
Lắm khi một buổi đi vãi nước
Để bạn bè vây nghĩ nát đầu.

Ông lại đàn hay, Nguyệt tiếng to
Hồn ve dăng dỏi dưới trăng mờ

Mòn tay tài tử năm cung nhấn
 Nghe cả trời thu nước nở mưa....

Chẳng được phong lưu như bác Cả
 Chú Kinh cúp tóc cũng đàn kìa
 Lan tanh đàn đoản cần trun cổ
 Như chú Kinh hay rứt cổ rùa.

Ông Lạng làm chuồng chim bán rong
 Suốt ngày khoan đục giữa mây song
 Đàn bầu một chiếc khi tiêu khiễn
 Vừa gảy vừa ca thật náo nùng.

Anh Cháu đàn tranh mù một mắt
 Khi thì hầu cúng khi hầu đồ
 Hôn anh là mảnh trăng khuya khoắt
 Một nửa đen sẫm, nửa ánh mơ.

Cuối phố gốc cây chiều chủ nhật
 Là ông xâm chợ với hai con
 “Kinh đô thất thủ” về quen thuộc
 Lớn nhỏ ngồi nghe nặng trĩu hồn.

Ấy phố Đông Ba nghèo ảm đạm
 Chút vui nghệ thuật cũng bồi hồi
 Bốn lăm năm trước đời u ám
 Trời ghen hoàng hôn trên phố tôi.

1972

Quốc Học Trường Ta, Quốc Học Oi! (Huy Cận)

Quốc Học trường ta, Quốc Học ơi!
 Thầy xưa bạn cũ nhớ xuyên đời,

Thầy xưa từng gọi lòng yêu nước,
Bạn cũ thân tình biết mấy mươi.

Thú Pháp văn và mê Quốc văn,
Tiếng nhà yêu bội mấy trăm lần,
Ngậm ngùi giờ học An-na-mít,
Tiếng của hồn ta, ta phải chăm.

Thầy Diệu, thầy Phương, thầy Bửu Căn,
Thầy Nông, thầy Dụ với thầy Lân,
Thầy Hào, thầy Thuý rèn khoa toán,
Thầy Quả đôi khi dạo tiếng đàn.

Ít nói là thầy Thân Trọng Hy,
Phi-lô thầy Bảo giảng thâm thì,
Cụ Đôn chữ Hán thường đi ngựa,
Thầy Thứ nhìn thôi chẳng nói chi.

Mỗi thầy để lại ở trong tôi,
Cái vốn yêu thương cái vốn người
Nghĩa bạn, ơn thầy lòng mãi nặng,
Ngàn năm Quốc Học của ta ơi!

Đây là bài thơ tác giả viết về Trường Quốc Học Huế.

Sang Xuân (Huy Cận)

Sáng nay gió loáng trên đường
Cây phơi phới lá, dễ thương sang xuân.
Nhà ai đào nở tươi sân?
Trông vô: em bé tung tăng áo hồng.
Gặt xong tạnh ráo cánh đồng,
Gió se luống đất ủ vồng khoai lang.

Được mùa to, mái rạ vàng,
 Đông rét muộn, tường xóm làng sang xuân.

Sau Giông Trời Mát... (Huy Cận)

Sau giông trời mát, mặt người thương
 Như đón từ xa ánh đại dương
 Chiều xuống trái hoa lưng đậu biếc
 Chờ ai cây đứng ngẩn bên đường.

 Có những giờ xuôi mà chẳng trôi
 Đang đi sự sống tự bồi hồi
 Nhìn vô tâm tưởng nghe ai khác
 Đôi thoai cùng ta mấy thuở rồi.

Say Mùa Hè (Huy Cận)

Ôi mùa hè sao mà rạo rức
 Đã ve kêu: dẫu phượng đỏ chưa về
 Không khí bỗng xôn xao náo nức
 Và lòng ta cũng thao thức trăm bề.

 Những búp đa trên lễ đường rụng thắm
 Gọi trẻ em từ xa lắm, hè ơi!
 Trời đất gọi, dẫu nhà cha mẹ cấm
 Cũng ra đi – ve giục già bồi hồi.

 Yêu mùa xuân, lòng ta yêu lắm chứ
 Nhưng mùa hè người mới thật mùa say
 Trưa của ngày mặt trời cao tột đỉnh
 Trưa của mùa, trời đất chín muồi đây.

Đời thân yêu, một ngày mai ta chết
 Cho ta đi khi hè chói chang trưa
 Để ta hiểu già từ chưa phải hết
 Năm đất quen như hạt chín sang mùa.

5.1974

Sống Một Đời (Huy Cận)

Luật của tế bào chẳng để ta
 Trẻ hoài với nước, với mây qua
 Với làn gió sớm mơn cành lá
 Với ánh trời xanh ngọc bốn mùa

Nhưng trẻ một lần, trời đất trẻ
 Trong ta, nảy nở xír tâm hồn
 Cây trưa tròn bóng, sông ra cửa
 Biển lại dào lên những chiếc hôn

Em quý, em yêu, em của anh
 Tên em mát dịu, dáng em lành
 Tên em làm tổ mùa anh sống
 Nước mát mùa đi những bước xanh

Sống một đời, ta ham vạn đời
 Bởi vì thế giới đẹp, em ơi!
 Nhưng vì đẹp quá ta giao lại
 Chớ để người sau phải thiệt thời

09/1976

Sớm Mai Gà Gáy (Huy Cận)

Tiếng gà gáy ơi! Gà gáy ơi!
 Nghe sao ấm áp tựa nghe đời
 Tuổi thơ gà gáy ran đầu bếp
 Trâu dậy trong ràn, em cựa nôi

Cha dậy đi cày trau kịp vụ,
 Hút vang điệu thuốc khói mù bay.
 Nhút cà, cơm ủ trong bồ trấu,
 Chút cá kho tương mẹ vội bày.

Gà gáy nhà ta, gáy làng giêng
 Ta nghe thuộc mỗi tiếng gà quen...
 – Cha ơi, con chưa nghe gà chú!
 – Nó cũng như mây hay ngủ quên.

Hàng cau mở ngọn đón ngày vào
 Xóm nhỏ nép bên triền núi cao.
 Gà lại gáy đôn thêm đợt nữa.
 Nắng lên xoè quạt đỏ như mào.

Gà gáy ơi! Tiếng gà gáy ơi!
 Nghe sao rạo rức buổi mai đời!
 Thương cha lủi thủi không còn nữa
 Chẳng sống bây giờ thôn xóm vui...

1962

Soi Gương Buổi Sáng (Huy Cận)

Mỗi sáng mặt anh trong mặt gương
 Thẩn thờ còn thiếu mặt em thương

Bấy lâu bóng lạnh buồn đơn chiếc
Kính lạnh buồn xa hơn đại dương

Ta Viết Bài Thơ Gọi Biển Về (Huy Cận)

Ta viết bài thơ gọi biển về
Nghìn năm dào dạt sóng say mê
Hoàng hôn khép nhẹ hàng mi tím
Xanh biếc bình minh buổi gió se

Ta, Biển sinh đôi tự thuở nào?
Sóng ngăm bao đợt nhói lòng đau
Cái vui đâu sóng, buồn chân sóng
Cùng lặn chiều hôm nét đỏ au.

Rồi một ngày kia hết ở đời
Cho ta theo biển khoả chân trời
Điều chi chưa nói xin trao sóng
Lấp lánh hồn ta mặt gió khơi.

1982

Tên Em (Huy Cận)

Cây đẹp thân cây, đẹp lá cành
Em yêu! Em đẹp cả âm thanh
Của tên em nữa, lòng vương vấn
Thoáng đọc lên là xúc động anh

Anh viết trăm lần nắn nót tên
Trưởng như em đẹp hiện dần lên

Theo tay anh vuốt ve từng nét
 Em đẹp nghìn thu với chữ bền
 Rộn rục lòng anh bởi quá yêu
 Yêu em quy tụ đủ trăm điều
 Đẹp trong đời đẹp, lòng ta đẹp
 Phơi phới trời xuân nắng gió reo

Tình Em Như Đám Cháy Rừng (Huy Cận)

Tình em như một đám cháy rừng
 Bùng đột ngọt vào đời anh nóng bỏng.
 Sườn núi, sườn đồi lửa cháy nhanh
 Anh nghe nóng sâu trong tim thức
 Những đám cháy rừng thuở nhỏ
 Anh gặp em, rừng cũng là anh
 Lửa là em, lửa cũng là anh.

Mắt em khi đi vào giấc ngủ
 Mênh mông yên lặng đất trời
 Cây gọi chim về làm tổ
 Biển trải sóng làm xa khơi
 Yên lặng của lửa
 Anh nghe từ chiều thơ ấu
 Anh nghe trong đáy chiêm bao
 Yên lặng của mặt người
 Anh nghe đến mai sau

Tóc Em Toả Xuống Mặt Anh (Huy Cận)

Tóc em toả xuống mặt anh
 Như mưa xuống tự trời xanh mát rờn
 Tay em ngón ngón phím thon
 Đàn lên da thịt bõn chồn thánng năm
 Nhớ em khi đứng khi nằm
 Thẹn thùng dáng sống in thâm chiêm bao.
 Trời xanh thăm thăm đôi sao
 Dặm trường ánh biếc soi vào đời anh.

Tạo Hoá Sinh Em... (Huy Cận)

Tạo hoá sinh em đẹp thế kia
 Để rồi lại sẽ xoá em đi
 Sinh anh yêu dấm, yêu da diết
 Để một ngày kia hết biết gì
 Như nhựa hè lên chín trái cây
 Cho anh ôm ngực tròn đầy
 Anh ôm đôi gót hây hây đỏ
 Như sớm chân trời mọc đỏ hây.

Tặng Em Buổi Sáng Hôm Nay (Huy Cận)

Anh tặng em buổi sáng hôm nay
 Có hoa sen nở Hồ Tây trắng hồng
 Tặng em trời mát như sông
 Trong veo chảy giữa hai dòng cây xanh
 Anh tặng em buổi sáng lòng anh
 Có cây có nước có cảnh có hoa,

Có mình và lại có ta
Trong hương sen ngát nở xoà lòng sen.

Anh tặng em cả những ưu phiền
Trong câu hát cũ nghe bên Chợ Cầu,
Còn hần trong chữ, trong câu.
Nỗi đau ngày trước cày sâu mặt người.

Anh tặng em buổi sáng mai đời
Bước chân quen thuộc, tiếng người lại qua
Mây phòng buồm bạc xa xa,
Ngày lên gió mới, lòng ta tặng mình.

Tổ Quốc (Huy Cận)

(Tâm sự yêu nước của kiều bào tại Pháp)
Yêu mến tặng kiều bào ở nước ngoài

Việt Nam ơi! Mẹ nghìn đời yêu dấu
Tên thiêng liêng đau đáu lòng con
Mẹ có biết tâm hồn con chảy máu
Thuở đau thương, mẹ nuốt tủi, nuôi hờn.

Tổ quốc ơi! Bởi vì sao mỗi bước
Chân con đi xa mẹ nhói bàn chân
Cũng ánh sáng, cũng trời mây, gió nước
Xa quê hương sao nhạt nhẽo muôn phần!

Ai có biết làm sao nói được
Lòng tha hương trần trọc nhớ quê hương
Mắt có ngủ mà hồn ta vẫn thức
Tình non sông da diết máu xương.

Đêm khuya vắng, bỗng nhớ mùi hương bưởi
 Ướt ánh trăng thơm suốt mấy canh gà
 Cả tuổi nhỏ lại trở về mát rượi
 Bóng dừa xanh, hàng tre mượt quê ta.
 Những đứa con phải xa rời Tổ Quốc
 Mẹ biết chẳng, chỉ sống nửa tâm hồn
 Một nửa khác gửi với theo sóng nước
 Về quê cha đặng giữ thắm lòng son.
 Việt Nam ơi! Nuôi đàn con những thuở
 Mẹ cẩn rằng không cho nước mắt trào
 Mẹ lấy sức vùng lên trong biển lửa
 Mẹ hôm nay sừng sững giữa trời cao.
 Vẫn xa nước lòng nay sao rạn vỡ
 Lửa quê hương soi ấm tấm lòng con
 Bao con mẹ bấy nhiêu hòn máu đỏ
 Mẹ lại cho con vẹn cả tâm hồn.
 Anh em ơi, bởi vì sao mỗi bước
 Chân ta đi ngang dọc khắp trời tây
 Không cúi thủi, chẳng ngỡ ngàng như trước
 Cái thuở cha, anh lê gót đoạ đày.
 Mẹ Việt Nam, mẹ nghìn đời yêu dấu
 Ôi quê hương, máu của máu lòng ta
 Lòng yêu nước bốn nghìn năm nung nấu
 Chia đều con như sữa mẹ cơm cha.
 Xa đất nước, vẫn cành xuân phơi phới
 Quyết đơm hoa góp mùa rộ quê nhà.
 Ánh dương sớm chân trời ta chiếu rọi
 Theo đàn con vãng gót nẻo đường xa.

Toulouse (Pháp), 1969

Thăm Lò Chum (Huy Cận)

Đất này đất vại đất chum
 Đất này đất cũ lửa nung ngàn đời
 Vại chum từ thuở xa khơi
 Rắn như từng mảnh mặt trời nguội đen
 Chum sâu giữ hạt giống bền
 Ngô xanh tự bấy, lúa lên đều mùa.
 Nước trong lòng vại mát chưa!
 Vại chum vững chãi trụ bờ sông xanh
 Nghìn năm tròn trĩnh vại sành
 Ngày xuân trẻ lại dáng hình ban sơ.

Thi Nghé (Huy Cận)

Nghé hôm nay đi thi
 Cũng dậy từ gà gáy
 Người dắt trâu mẹ đi
 Nghé vừa đi vừa nháy

 Thi nghé gầy nghé béo
 Toàn hợp tác xã nhà
 Nghé xem chày cũng hiểu
 Chạy tung tăng tung ta

 Vui sao đàn nghé con
 Miệng chúng cười mồm mím
 Mắt chúng ngo ngác tròn
 Nhìn tay người giờ đếm

 Cả một đàn nghé béo
 Con nào hơn con nào

Chờ lâu ghé khó chịu
Chạy vù lên đôi cao

Tiếng Biển Về Khuya (Huy Cận)

Tiếng biển về khuya như tiếng lụa
Non tơ, êm ả, lại bền hơi
Lao xao vũ trụ chồi đang nhú
Trắng bạch quang mây lọc ánh ngời

Ta nằm tiếng sóng cuốn bờ mây
Ta khoát mệnh mộng mở ánh ngày
Biển nở hoa cườm thơm gió mặn
Buồm lên theo cánh hải âu bay

Nổi yên tâm lớn trong trời đất
Biển gọi trăng sao thở nhịp thầm
Nghiêng gôi tao phùng cùng tạo vật
Anh em từ thuở mịt mù tăm.

7-1980

Trái Đất Còn Quay (Huy Cận)

Trái đất còn quay, mãi mãi quay
Hai thân chiếc áo nối đêm ngày
Như người xé Huế lòng tươi trẻ
Nhịp bước đường xa áo bồi vai.

Đất trẻ trung hoài quay nhịp múa
Trên lưng hoa trái bốn mùa reo

Lòng ta một thuở là hoa trái
Cuống bám cành tươi nắng gió reo

Rồi chẳng còn ta ở cõi này
Đất quay quay mãi nhịp nòng say
Người sau sẽ đến vui hơn chút
Vui Đất nghìn năm vất vả xây.

Ta sẽ ra đi chẳng ngậm ngùi
Yêu đời đến rớt giữa lòng vui.
Vào đời ta đã buồn da diết
Khỏi phải buồn chi lúc cáo lui

Trò Chuyện Với Kim Tự Tháp (Huy Cận)

Chỉ có trời xanh thay cỏ cây
Mênh mông sa mạc. Cát làm ngày;
Cát làm đêm nữa. Trăng phơi át
Sao sáng đằng xa hay cát bay?
Vua chúa không yên chịu cát vùi
Trăm kim tự tháp đá chen trời.
Năm nghìn năm đứng cười sa mạc,
Năm chắc trong tay vĩnh viễn rồi!...
– Kim tự tháp! Người thấy gì tự bấy?
– Thấy gió thổi bốn mùa, cát dậy;
Cát vung lên rất mặt thời gian,
– Kim tự tháp! Người vẫn cười ngạo nghệ?
Chấp năm tháng, xoa những đầu thế kỉ?
– Buồi đầu tiên tôi tưởng vậy, say sưa
Không cho ngày tàn, cấm mặt trời trưa
Trên đỉnh nhọn như kim cương lấp lánh
Trên mũ mão đầu Thiên Vương chói rạng.

– Nhưng rồi sao, Kim tự tháp ngàn năm?
 – Trong lòng tôi một xác ép vua nằm;
 Dưới chân tôi vạn thần dân chết lụi.
 Vua muốn thắng thời gian vùi vùi
 Nằm yên trong giấc đá, kín bùng.
 Suốt đời vua lo chỗ ngủ cuối cùng,
 Ôm cái chết mong thắng dân cái chết.
 Thời gian thối, hồn vua không sợ rét;
 Mặt trời quay, trục tháp chẳng mòn xoay.
 Vua ngủ yên nhưng tôi thức đêm ngày;
 Cát, cát, cát nổi từng cơn dữ dội,
 Cát thối đập vào mình tôi nhức nhối.
 Tôi thức vua cho vua biết: giữa trăng sao
 Hạn nằm trong vĩnh viễn chẳng còn bao
 “Dậy vua ơi! Cái chết chẳng thể rào
 Được cái chết”. Vua ngủ mê giấc đá
 Lở chân trời nhiều bạn tôi tàn tạ,
 Hất ra ngoài vĩnh viễn xác vua phơi...
 Tôi thấy thời gian rúng lạnh bốn chân tôi...
 – Người còn thấy những gì, Kim tự tháp?
 – Từng thế kỉ những đoàn người cúi rạp
 Dưới chân tôi rồi biến mất mù tăm...
 Nhưng cũng đôi khi có những trán dăm dăm
 Soi văng vặc vào mặt tôi mà hỏi:
 “Chết cái chết lên cao, trên mấy tầng mây nổi
 Đã tấc nào thành sự sống hay chưa,
 Hỡi nghìn năm Kim tự tháp chơ vơ!”
 Tôi chết điếng trong lòng tôi tự đó
 Tôi chết sống, chết thêm lần nữa
 Trong từng vân, từng thớ đá thân tôi....

– Người thấy gì, Kim tự tháp, nữa thôi?
 – May tôi còn thấy giữa muôn trùng gió lộng
 Thấy cái chết muốn trở thành sự sống
 Cát kêu lên nỗi hoài vọng lớn lao:
 Là cái chết khô, cát muốn hoá tế bào
 Của tươi mát, thịt da, hoa lá...
 Thấy cái sống muốn mọc từ cát đá”.

Trong chiều xanh, rì sa mạc mênh mông
 Ngô đâu mùa phơi phới đậm bông.
 Bóng Kim tự tháp trải lên bờ sông mát,
 (Chuyện ghi lại bên bờ gió cát)

Ai Cập, 7-1962

Trống Đồng (Huy Cận)

Trống đồng cầu mưa, trống đồng đuổi giặc
 Hoà bình, chiến tranh tiếng trống đều tay
 Văn minh ấy xin đừng để lạc
 Chim thần xưa bay sáng đất này

Trăng Rằm Mọc (Huy Cận)

Ta đi, trăng mọc theo cùng
 Trăng lên mơn mớn giữa vòng tay ta.
 Trăng gần thơm mát như hoa,
 Hoa trăng nở giữa phù sa mới cày.

1963

Trăng Sao Cũng Hoá Xứ Người (Huy Cận)

Anh em ơi! Ta tới trăng rồi!
 Trăng sao cũng hoá xứ người từ đây.
 Trạm đầu vũ trụ xinh thay
 Nửa quen nửa lạ đặt ngay cò hồng.
 Mẹ ơi! Mua cốm, mua hồng
 Mua con cá chép lượn vòng con chơi.
 Trăng cao, trăng đẹp, trăng ngời
 Mua tàu vũ trụ con ngồi lên trăng.

Trăng Xuân (Huy Cận)

Dầu năm gió mát tựa hè
 Nứt bung hoa gạo bốn bề trăng xuân
 Sông là người đẹp khoả thân
 Núi xanh mòn mòn bước gần bước xa
 Lá ngôi lá mía rì rà
 Áo đêm xuân khéo mượt mà dải tơ.

2-1959

Trưa Nay Suối Biếc... (Huy Cận)

Trưa nay suối biếc nổi niềm
 Vui này đã nguyện đến tìm nước đưa
 Lòng vui lừng suối ban trưa
 Nghìn năm rồi lại mơ hồ chiêm bao

1941

Ví Bàng (Huy Cận)

Ví bàng mở được ngực em ra
 Anh cất em vào trong thịt da
 Khi ngủ có em trong nhịp thở
 Chiêm bao tỉnh giấc khỏi buồn xa

Về Thăm Quê Xã Đức Ân (Huy Cận)

Về thăm quê xã Đức Ân
 Êm êm đất cát bước lên bãi sông.
 Ngô non lá mượt màu nhung
 Mía ken san sát, khoai vồng rậm dây.
 Trống hồi trường học cấp hai
 Đàn em tan lớp như bầy bướm non.
 Qua từng ngõ gặp bà con
 Biết sau trận lụt hầy còn khó khăn
 Nhưng bao công việc làm ăn
 Cũng lo thu xếp trong năm cả rồi.
 Quen tên nhưng chưa biết người
 Các em xúm xít nô cười hỏi han
 Cụ già mời bát lạc rang
 Lâu năm gặp mặt bàn sang truyện Kiều
 Ra về sau núi trắng treo.
 Ai còn buộc đó chiều diều tuổi thơ...

Hà Tĩnh, 1971

Vỗ Về (Huy Cận)

Tỉnh dậy lòng ơi, ê chề hãy tỉnh!
 Gà gáy mai đem sức lại cho đời.
 Quên chua cay, hãy tỉnh dậy lòng ơi!
 Chớ áo nã, chán chường không phải lẽ.
 Ngày về đó, đậm đà và mới mẻ;
 Sương bông thưa, hứa hẹn gió hiên lành.
 Nghe mạch đời đang thao thức âm thanh,
 Và nhạc sống vẫn âm thầm tiến tới...
 Thơm tho quá, lòng ơi, vườn mới xới,
 Vẫn vơ thơm như mùi của tơ duyên;
 Làm nũng chi với hạnh phúc bình yên!
 Chim hót đó; sao lại ngờ số mạnh?

Rắn rỏi chút với vài ba dự định,
 Yên vui đi cùng thương mến ít nhiều.
 Tháng ngày qua, buồn khổ cũng qua theo,
 Đời vẫn đến ở dưới trời rộng mở.

Nếu mai một theo ngõ lay quá khứ,
 Nỗi nhác lười sẽ mục hết thanh niên.
 Và nhất là đừng cúi mặt đi bên;
 Chớ buông thả hết cả lòng kiêu hãnh.

Hãy tỉnh lòng ơi, ê chề hãy tỉnh!
 Tìm Sớm Mai mà xin một nụ cười!
 Nghe: bên đường, vội vã một đàn dơi,
 Thâu bóng tối cuối cùng trong cánh lớn.

Viết Một Bài Thơ (Huy Cận)

*Viết một bài thơ để tặng em
Đêm khuya cho mượn gió bên thềm
Trăng khuya cho mượn gương treo cửa
Tình tứ hoàng lan hương chín thêm.*

*Ngày sống bên nhau vẫn nhớ nhau
Tương tư đâu chỉ buổi ban đầu
Tương tư nào chỉ khi xa cách
Nỗi nhớ nằm trong nỗi ước ao.*

*Thấm thoát mười năm em với anh
Một trưa tháng bảy gió xao càn
Anh như ngọn gió từ xa tới
Em tựa dòng sông man mác xanh.*

*Là gió là sông đã một rồi
Từ đây nỗi nhớ đã thành đôi
Dợn dòng năm tháng, sông trong gió
Nỗi nhớ nuôi ta với khí trời.*

*Em nhỉ, mười năm: hơn bốn năm
Chiến tranh, sơ tán – nhớ đêm nằm
Nhớ ngày công tác – con xa mẹ,
Nỗi nhớ thành ba bữa phải chăm.*

*Nhớ những đêm xa em cố về
Với anh – Hà Nội – dưới hầm che
Thức cùng thành phố trong bom dội,
Sáng sớm lên đường – lại nhẩn nha.*

*Anh thức làm thơ để tặng em
Mẹ con một cụm giấc êm đêm*

*Tình em gốc cội cho anh tựa
Sương đọng bình minh đọng trước thêm.*

Vườn Hồng (Huy Cận)

*Vườn hồng anh thăm sau mưa
Muội phân vườn có xác xơ một vài
Cánh hồng vẫn đẹp trên gai,
Hoa ôm mặt đất, hoa cài tường bên.
Lối hồng lững thững vắng em,
Nghìn hoa đẹp một mình xem cũng buồn.
Xa nhau dạ những bồn chồn
Ta buồn hay ấy tự hồn của hoa?*

*Phải chăng đẹp gọi buồn xa...
Nghìn năm cỗi đẹp lòng ta gặp mình
Hồng ơi ý đẹp kết tình,
Hoa sinh đôi với ái tình từ xưa
Vườn hồng lững thững sau mưa
Ra về nắng hừng, lòng chưa hết buồn.*

Vườn Hồng Sau Mưa (Huy Cận)

*Vườn hồng anh thăm sau mưa
Muội phân vườn có xác xơ một vài
Cánh hồng vẫn đẹp trên gai
Hoa ôm mặt đất, hoa cài tường bên.
Lối hồng lững thững vắng em
Nghìn hoa đẹp một mình xem cũng buồn
Xa nhau dạ những bồn chồn
Ta buồn hay chính tự hồn của hoa?*

Phải chăng đẹp gọi buồn xa
 Nghìn năm cỗi đẹp lòng ta gặp mình.
 Hồng ơi ý đẹp kết tình,
 Hoa sinh đôi với ái tình như xưa
 Vườn hồng lững thững sau mưa
 Ra về nắng hừng, lòng chưa hết buồn.

Xem Ảnh Tuổi Nhỏ Của Em (Huy Cận)

Nay lạ không em tuổi bé thơ
 Của em anh chưa biết bao giờ
 Mà sao xem ảnh em ngày đó
 Xúc động lòng anh yêu ngẩn ngơ.

Em đứng thơ ngây cạnh mẹ hiền
 Bên em bên chị mắt hồn nhiên
 Tóc dài chảy mượt vai tròn tuổi
 Miệng mím làm cho ra mặt nghiêm.

Em lớn lên kìa đã để dành
 Tâm hồn thắm đượm gặp hồn anh
 Bỗng nhiên anh tiếc làn tóc mượt
 Xoã vội lưng làm ngọn suối nhanh.

Em hỡi! Cho anh chiếc ảnh mờ
 Cho anh bóng dáng những ngày xưa
 Anh về trong ấy làm quen lại
 Cái thưở lòng em dậy ước mơ.

Xem Tranh Tê Bạch Thạch (Huy Cận)

Bạn xem tranh tôm của Tê Bạch Thạch
 Bầy tôm thông minh trăm cách đùa vui
 Chẳng chịt chân đan ấy tới giật lui
 Tưởng khoé mắt ông Tê nhấp nháy
 Lòng yêu sống cùng đàn tôm run rẩy
 Nét bút đi hay sự sống đang đi
 Những bước rất đời rất mộng rất si.
 Tiên sinh vẽ hình ? Tiên sinh vẽ bóng?
 Tiên sinh vẽ đời ? Tiên sinh vẽ mộng?
 Đàn tôm vui. Hẳn buổi ấy tiên sinh
 Nghe xôn xang trong dạ dáng hình
 Của vạn vật như một lòng Tạo hoá.
 Nét bút mát như cỏ cây hoa lá
 Đang ra xuân, như chân đá nước nguồn.
 Mắt tiên sinh: suối trẻ dạt dào tuôn,
 Lòng yêu sống vẽ vời muôn điệu sống.
 Tôm hay tiên sinh trập trùng đời với mộng?
 Tiên sinh đã nghỉ rồi. Tôm mãi tung tăng
 Trong ánh mặt trời, trong ánh mặt trăng.

5-1959

Xem Triển Lãm Tượng Gỗ Dân Gian (Huy Cận)

Vui Tết nhớ cha ông
 Ta đi xem tượng gỗ
 Vàng son sơn có bong
 Nét đời còn lồ lộ

Chạm con cua con cá
Chạm đánh vật đua thuyền
Nổi lòng bác thợ cá
Trăm nhát đục đầy duyên.

Tac voi trận, voi cày
Tạc voi lông, nổi gió
Nhẹ như mây voi bay:
Vui phập phồng thớ gỗ.

Cảnh nhà ai đánh ghen
Tóc đuôi gà kéo cắt
Nổi hai vợ khổ chưa!
Gỗ cười hay cau gắt?

Ai treo buồm giăng cột
Ai lên mái dựng nhà
Đất bằng hay sóng nước
Bền vững thế ông cha.

Chị em tắm hồ sen
Tránh thẳng quan dân đang
Một chị tay hái liên
Lá sen làm lá chắn.

Quan quân phường cướp bóc
Lợn béo bắt đi rồi
Trẻ sợ không dám khóc
Mẹ than thở kêu trời....

Bà ơi, thúng gánh con
Bán con hay chạy giặc?
Vai dạn lại lưng còng
Gỗ cười ra nước mắt.

*Cuộc sống cay, đắng, chát
Cũng xen lẫn ngày vui
Khi hội làng múa hát
Gỗ bường muôn thớ tươi*

*Đời trăm nổi bất bình
Cũng lắm điều thú vị
Cất cao tận mái đình
Trên đầu bọn hào lí*

*Cha ông xuân đánh Mỹ
Cũng về hợp ba gian
Cuộc đời thêm gân guốc
Nhát đục khắc thời gian.*

Xuân Hành (Huy Cận)

*Lượng xuân trời đất vui chưa hết,
Sông Nhị dòng hăng nước chảy ào.
Máu đời lai láng hòn đất đỏ,
Mạch đời vời vợi lòng sông cao.
Nghe đời bước mạnh vằn thế núi
Nghe đời thở mạnh loà trắng sao.*

*Ta đi một mình trên đê nhỏ,
Ta góp chân nhanh cùng bốn gió,
Ta đi mau quá tầm chân người,
Ta gặp hồn ta trong vũ trụ.*

*Máu xuân chồn chồn sôi menh menh,
Hoa gọi trời xanh phất quạt hồng.
Ta đi về đâu ta chẳng biết,
Chỉ biết trời xanh là ta say,*

Trời xanh hái cụm hoa tinh khiết,
 Mỗi bước bừng khơi một suối ngày.
 Bà quán bên đường nếp áo nâu,
 Xôn xao xuân ý cũng về đâu?
 Về đâu thiếu nữ còng vai mạnh
 Quá khứ tương lai gánh trước sau?

Về đâu những bước thời gian đã
 In dấu mong manh trên cánh đào?
 Về đâu hạt bụi vàng thao thức
 Theo bánh xe quay vòng khát khao?
 Về đâu nhật nông cùng nguyệt lạnh,
 Hai bánh xe quay vòng số mệnh?
 Ngồi xe nhật nguyệt cùng Thiên nhiên
 Làm bạn đi đường về vô định,
 Chỉ biết hôm nay lòng ta vui.
 – Mà tuổi đất trời còn độ thịnh.

Âm dương chưa hằng một,
 Bên đường hoa nở tươi.
 Mùa vàng đời chưa hết,
 Biển vang triều chẳng liệt,
 Sóng rủ nhau đi bát ngát cười.

Hồ Tây, 1942

Yêu (Huy Cận)

Người khẽ nắm tay, tôi khẽ nghiêng mình
 Như sắp nói, nhưng mà không – khóm trúc
 Vừa động lá, ta nhận vào một lúc

Cả không gian hồn hậu rất thơm tho;
Gió hương đưa mùi, dịu dịu phất phơ...

Trong cảnh lặng, vẫn đưa mùi gió thoảng...
Trí băng quơ nghĩ thoáng nhưng buồn nhiều:
“Chân hết đường thì lòng cũng hết yêu”.

Chân đang bước bỗng e dè dừng lại
– Ở giữa đường làng, mùi rom, hoa dại...

Yêu Đời (Huy Cận)

Em ơi! Dầu sống trăm năm
Đến khi chết xuống, anh nằm không yên
Bởi đời đẹp quá đi, em!
Yêu rồi, yêu mãi, yêu thêm chẳng thừa
Yêu đời biết mấy cho bừa
Cả khi cay đắng đời chưa hết tình...
Tiếng gà lại giục bình minh
Đã yêu cuộc sống, nằm thình được nào!

Giản đơn chiếc áo mặc vào,
Cởi ra còn nhớ, huống bao năm trường
Yêu đời trong máu, trong xương
Lòng anh hạt muối đại dương bồi hồi
Quê anh cà nhút mặn mòi
Sinh anh muối mặn yêu đời, đó em....

Diễn Châu – 1967

Yêu Nhau Nhớ Mấy Cho Vừa... (Huy Cận)

*Lòng ta một khối, ời tình
Chạm đâu cũng vọng nỗi mình với ta*

*Yêu nhau nhớ mấy cho vừa
Đâu là nỗi nhớ, đâu là nỗi thương
Đâu là dằng dặc tơ vương
Đâu là bóng, đâu là gương hời lòng
Trong mình đã có ta trong
Trong ta mình lại nấu nung bồn chồn*

*Mùa xuân vĩnh viễn em ơi!
Trăm hoa chúm chím gọi mời đôi ta
Mới gần, đã lại cách xa!
Giá anh nuốt được thân ngà em yêu!
Trong anh mỗi sáng mỗi chiều
Có em, anh được thương nhiều em thương.*